

Domnului
FULGER CRISTIAN
GERMANIA, INTZESTR.4, 58135, HAGEN

Urmare la cererea dumneavoastră adresată instituției noastre anul trecut înregistrată la nr. CR 2068/2016, prin care ați solicitat date despre situația militară a bunicului dumneavoastră, generalul Ioan Marcovici, vă comunicăm următoarele:

U.M. 02405 Pitești a continuat cercetarea arhivistică și a identificat memoriul bunicului dumneavoastră. Documentul nu a putut fi regăsit în prima fază a cercetării, deoarece în inventarul fondului de arhivă, a fost înscris eronat, numele de Marcoci Ioan.

ANEXĂ: memoriul personal al generalului Marcovici Ioan, 1 exemplar cu 83 file.

GENERALUL IOAN MARCOVICI – TATĂL ARLETTEI COPOSU

Prof. Cornelia GHINEA

1943. Arlette Coposu

Am parcurs cu interes biografia Arlettei Coposu, soția regretatului om politic Corneliu Coposu și am fost plăcut surprinsă să descopăr faptul că această doamnă a fost fiica generalului Ioan Marcovici¹, un ofițer de elită al Armatei Române.

Fiul lui Ion și Olga Marcovici, s-a născut la 27 martie 1878, în localitatea Burdujeni, plasa Siret, jud. Botoșani (astăzi jud. Suceava).

S-a căsătorit cu domnișoara Jeanna Huser și au avut împreună trei copii: Arlett (n. 1 mai 1915), France (n. 2 septembrie 1917) și Antoinertt (n. 30 august 1921)².

Studii: patru clase liceale; Școala Fiilor de Militari Iași (1894-1897); Școala de Infanterie (1897-1899); Școala Superioară de Război (1906-1908); Cursul Complementar de Stat Major (1909). La terminarea Școlii de Ofițeri a fost clasificat al 28-lea din 132.

Prima unitate militară în care și-a început activitatea a fost Batalionul 4 Vânători. Frumoasele aprecieri consemnate de comandantul batalionului nu au fost dezmințite de-a lungul carierei sale. Calitățile de militar, de om au cunoscut în timp trepte de ascensiune și personalitatea sa a devenit mai cunoscută, demnă de laudă, demnă de exemplu pentru camarazii săi, pentru subordonați. Pe prima foaie calificativă din 1 septembrie 1909 comandantul său consemna: „Deși ofițer abia numai de un an totuși s-a format bine la trupă și a devenit un bun și metodic instructor. Are îndeosebi meritul că știe a captiva pe soldat prin atitudinea și sfaturile sale și este ajutat și de avantajul că are darul de a vorbi corect și frumos. Lucrează totdeauna cu plăcere și multă bunăvoință. Conduită și finută exemplară”.

Între anii 1902-1906 activează în Batalioanele 6 și 9 Vânători.

A fost avansat locotenent în anul 1904, în baza Înalțului Decret nr. 1 721/1904 și numit comandant al Batalionului 3, de care s-a ocupat cu multă stăruință.

În octombrie 1915 a fost vărsat la Regimentul 74 Infanterie. În grad de maior a luat parte la luptele de la

Turtucaia. După acest episod dramatic pentru Armata Română, a fost pus la dispoziția Diviziei 19 Infanterie, care i-a încredințat comanda Regimentului 40 Infanterie, în cadrul căruia a luptat până la 20 noiembrie 1916, când a fost mutat la Divizia 21 Infanterie.

Comandantul Brigăzii 19 Infanterie, generalul Poetaș pe foaia calificativă a subordonatului său i-a consemnat toate acțiunile militare la care a participat cu unitatea sa: *În zilele de 29-30 august și 1 septembrie luptele de la Cara-Omer și conducând prea bine lupta și respingând cu rigoare toate atacurile date de inamic; La 8 septembrie 1916 – atac asupra inamicului la Karakioi și Amzacea; În zilele de 19, 20, 21 septembrie 1916 a luat parte la marea luptă de la Amzacea, punând stăpânire pe înălțimile de la vest de Amzacea; În zilele de 6, 7, 8 octombrie 1916 a rezistat cu îndârjire la Topraisar. În retragerea spre nordul Dobrogei a luat parte la luptele de la Osmandea, Cara-Murat, Ostrov. În toate aceste lupte maiorul Marcovici a fost mereu în mijlocul trupelor sale îmbărbătându-le cu sapa și cuvântul. În luptele din Muntenia, comandant al Regimentului 40 Infanterie a luat parte la luptele de la Videle și Cartojani (16-18 noiembrie 1916); 18-19 noiembrie 1916 – noaptea a surprins inamicul la Bălăria, făcând 300 de prizonieri și capturând tunuri; 19 noiembrie împreună cu Batalionul 9 Vânători a obținut victoriile de la Epureni, Stâlpu și Gorneni descibzând comunicația spre București.*

După 20 noiembrie 1916 a fost mutat la Divizia 21 Infanterie, iar de aici cu gradul de locotenent-colonel a fost numit șef de stat major al Corpului V Armată. La cele 2 comandamente a obținut note foarte bune privind felul cum a condus serviciul de stat major.

La 1 septembrie 1917 a fost avansat colonel și numit comandant al Regimentului 9 Marș până la desființare (mai 1918), iar la 10 iunie 1918 a primit comanda Regimentului 39 Infanterie. Comandantul Brigăzii 19 Infanterie la numirea colonelului Marcovici și-a exprimat încrederea în calitățile subalternului său: *„prezentabil, sănătos, activ și inteligent este bine pregătit pentru a comanda foarte bine regimentul și are toate însușirile necesare pentru a aspira la gradul ierarhic superior”.*

La 5 martie 1918 a trecut cu două baterii și un escadron în Ucraina, asigurând Linia Tiraspol-Razdelnaia și liniștea populației din împrejurimi. Pentru modul cum și-a onorat sarcinile, comandantul Brigăzii 19 Infanterie, îi încheia caracterizarea pe anul în curs cu următoarea concluzie *„Merită a înainta la excepțional și a i-se încredința comanda superioară”.*

Atât în timpul acoperirii de pe Nistru din aprilie și până în iunie, cât și în conducerea lucrărilor de întărire de la estul Chișinăului din sectorul Mireni-Cimișeni, Vadul lui Vodă-Onițcani, din iunie până la sfârșitul lui august 1919, ofițerul și-a îndeplinit misiunea cu adevărată probitate profesională.

Comandantul Brigăzii 19 Infanterie aprecia prin cuvinte de laudă activitatea subalternului său: „*N-am avut decât cuvinte de mulțumire pentru ordinea, atitudinea, admirația și destoinicia cu care a condus regimentul în aceste împrejurări*”. În acest caz va merita să i se dea comanda de brigadă și să fie înaintat excepțional la gradul de general. Prin Ordinul nr. 107 din 18 august 1922 Ministerul de Război făcea cunoscută decizia Consiliului Superior al Armatei care a hotărât avansarea colonelului Marcovici la gradul de general de brigadă și numirea la comanda Brigăzii 41 Infanterie. În cursul anului de notare a activat, de la 1 noiembrie 1922 la 30 noiembrie 1923, în funcția de comandant al Brigăzii 41 Infanterie și de la 11 mai 1923 la 31 octombrie 1923 ca inspector al Cercului de Recrutare al acestui comandament.

Din carnetul de note al comandantului Diviziei 16 Infanterie se constată că „*a depus în decursul evenimentelor cauzate prin înăsprirea relațiilor între noi și Ungaria tot zelul în executarea ordinelor și însărcinărilor dovedind multă pricepere și judecată potrivită*”.

La 1 aprilie 1926 se afla la comanda Brigăzii 18 Infanterie, unde se distinge ca un perfect educator și îndrumător al ofițerilor din brigadă de o comandă remarcându-se prin directivele și sfaturile date unităților sub raportul educației, instrucției, admirației și disciplinei.

La 10 decembrie 1928 prin Ordinul Ministerului Armatei – Secretariatul General nr. 5 986 a fost detașat de la Corpul 7 Armată la Președinția Consiliului de Miniștri în funcția de consilier tehnic militar. Pe foaia calificativă din perioada 13 decembrie 1928-1 octombrie 1929, Președintele Consiliului de Miniștri, Iuliu Maniu îi scria următoarele aprecieri: „*De un fizic plăcut și rezistent, cu cunoștințe întinse*

de ordin general, posedând bine limba franceză și la curent cu chestiunile militare, generalul Marcovici Ion și-a îndeplinit serviciul delicat și dificil de consilier tehnic militar spre mulțumirea mea cu mult tact, pricepere și stăruință fiindu-mi de un real ajutor în rezolvarea chestiunilor importante militare și în menținerea legăturii dintre Președinția Consiliului de Miniștri și Ministerul Armatei, dând astfel dovada unui ofițer eminent și bine pregătit din toate punctele de vedere, calități care îl fac să merite înaintarea mai departe în condiții excepționale”.

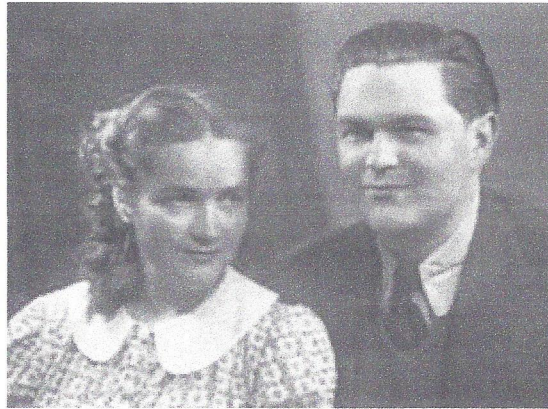
Din 1 octombrie 1929 a fost numit la comanda Brigăzii 1 Grăniceri. De la începutul noii misiuni și-a dat seama de importanța și interesul îndeplinirii serviciului de pază la frontiera Nistrului, care intra în sectorul brigăzii sale. Deși timpul nu era prielnic, totuși a parcurs întreaga frontieră a Basarabiei până la începutul anului 1930, reușind să cunoască în detaliu situația fiecărui pichet, ceea ce a făcut ca propunerile sale pentru apărarea Nistrului să se dovedească a fi concrete în raport cu situația reală.

În anul 1934 a ținut locul de comandat al Corpului de Grăniceri, activitatea sa și de data aceasta fiind caracterizată ca serioasă și productivă.

Deși pe foaia calificativă din anul 1935 este remarcat faptul că generalul Marcovici este încă folositor instituției, în aprilie 1937 a fost trecut în rezervă pentru limită de vârstă, în baza Înaltului Decret nr. 1 310/1937, iar la 1 ianuarie 1944 a fost trecut din oficiu în poziția de retragere pentru limită de vârstă (Decretul nr. 274/1944).

O carieră militară demnă pe care a respectat-o și a îmbogățit-o prin exemplul personal, prin experiență, prin calitățile umane și morale deosebite.

Un patriot care și-a probat demnitatea de om al armelor în acțiunile militare din Primul Război Mondial.

1941. Corneliu Coposu alături de Arlette Marcovici

GENERAL IOAN MARCOVICI – THE FATHER OF ARLETTA COPOSU – PROF. CORNELIA GHINEA

Abstract: The well-known politician Corneliu Coposu had as father-in-law General Ioan Marcovici. A distinguished military man, he was remarked in the campaigns of the First World War when he received laudatory appreciations for his entire career.

Keywords: Ioan Marcovici, Arletta Coposu, the First World War, Iuliu Maniu, Nistru

NOTE

¹ Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare, Inventar generali bătrâni, litera M, nr. crt. 1.

² Informații din actul de dotă a lui Jean Francois Husser, soția generalului Marcovici Ion și mamă a Arlettei Coposu. Actul dotal este autentificat de Tribunalul din Constanța la nr. 2 612 din 11 noiembrie 1913. Jean Francois Husser – jună catolică în vârstă de 19 ani născută în Constantinopol – Turcia în anul 1894, fiica lui Francois Joseph Husser și a doamnei Antoinette Fr Husser, născută Fesqnet. Prin acest act dotal se constituie ca dotă

suma de 24 000 lei garantată cu ipotecă pe imobilul din Constanța, str. Basarab, nr. 4, numit „Hotel Francez”. În avizul cerut comandantului Corpului V Armată se specifică „Deși fondul dotal este în diviziune și întrebuințat ca fond comercial, având însă în vedere că doamna Husser, mama viitoarei soții oferă destulă garanție, prin modul cum își conduce afacerile de mult timp în Constanța. Certificatul de bună purtare este dat de consulul Franței la Constanța în data de 20 noiembrie 1913. (Idem, Fond – Acte dotă, pachet 29/1913, nr. crt. 16).

I.
FOAIA MATRICOLA

I. STAREA CIVILA LA INCEPUTUL CARIEREI

Numele și Pronumele *Marcovici Ioan*
 Cel din urmă domiciliu la *Siliviu* plasa *-* jud. *Siliviu*
 Născut la *27 Martie 1871* în *Budujeni* plasa *Siret* jud. *Bistrița*
 Fiul lui *Ioan Marcovici* și al *Olga Marcovici*
 Domiciliost la *9. Budujeni* plasa *Siret* jud. *Neamț*
 Starea civilă însoțit la *9. Iunie 1902* cu *Mra. Ecaterina Stana Popol*
 Atunci domiciliost în *Jasi* plasa *-* jud. *Jasi*
 Copii: *fiică Odette născută la 27. Aprilie 1903.*
 Venit în corp la *-* deta *-*

2 SCHIMBĂRI ÎN STAREA CIVILĂ ÎN CURSUL CARIEREI

Divorțat în 1910. Rețineră Tribunalului Mf. Sect. II. cu N. 4260 din.....
 Re-căsătorit la 5 Aprilie 1913 cu *Mra. Jeanna Runcu*
 Copii: *fiică: Anette născută la 1 Iulie 1915*
 " *Frauce* " " *2 Sept. 1917*
 " *Antoinette* " " *30 Aug. 1921.*

